

Sprogfagene i SRP på stx

Hvert år skriver en del elever studieretningsprojekter, hvori fremmedsprog som fagvalg indgår. Engelsk og 2. fremmedsprog som fortsættersprog kan indgå i studieretningsprojektet som studieretningsfag, obligatorisk fag på B-niveau og valgfag med opgraderet A-niveau. 2. fremmedsprog som begyndersprog kan indgå som studieretningsfag og obligatorisk fag på B/A-niveau. De klassiske sprog, latin A og græsk A, kan indgå som studieretningsfag, latin B kan indgå som studieretningsfag eller valgfag.

De fleste opgaver i sprogfagene skrives i samspil med historie, samfundsfag, dansk eller med et andet sprogfag. Der skrives også studieretningsprojekter, hvor sprogfagene samarbejder med fag som psykologi, religion, mediefag, drama og musik. Noget sjældnere ses sprogfagene i kombination med de naturvidenskabelige fag.

Sprogfagenes identitet

Sprogfagene bygger på tre søjler, som hele tiden er i spil og som er gensidigt afhængige af hinanden: Sprogfag er *færdighedsfag*, *vidensfag* og *kulturfag*. Fagenes centrale arbejdsområde er sprog, kultur, historie og samfundsforhold i bredeste forstand i de områder, hvor fremmedsprogene anvendes. Sprogfagene har altså en væsentlig indholdsside ud over sprogindlæringselementer, og sprogfag har således meget at byde ind med ud over læsning af kilder på originalsproget.

Kernestof

Eleverne skal demonstrere viden og kunnen om faget. Således er eleverne i arbejdet med kernestoffet blevet introduceret til, hvordan man

- analyserer og fortolker forskellige teksttyper,
- anvender det erhvervede kendskab til fremmedsproget kultur, litteratur, historie og samfundsforhold
- perspektiverer viden om kultur, historie og samfundsforhold i områder, hvor fremmedsprogene anvendes, til andre kultur- og samfundsforhold.

Når et sprogfag indgår i studieretningsprojektet er det afgørende, at eleven får til opgave at analysere selve sprogområdet. Det er således ikke tilstrækkeligt, at elever beskriver sprogområder som f. eks. Kina med engelske kilder. Hvis eleven vælger et område, der er perifert for sproget, er det nødvendigt med en *parallelisering* til sprogområdet, f. eks. Kinas forhold til USA. I modsat fald vil eleven have svært ved at honorere sprogfagets faglige mål og kernestof.

Kilder på fremmedsproget

Når et fremmedsprog indgår i studieretningsprojektet, skal en del af kilderne være på det pågældende sprog. De fremmedsprogede kilder skal have et omfang og en tyngde i opgaven, der

muliggør en evaluering i forhold til de faglige mål i faget. Kilderne kan være litterære tekster, sagprosaetekster, medietekster eller lyrik.

I engelsk kan film og mediestof indgå som primærkilder. Der er ikke krav om, at der skal indgå et tekstligt forlæg for filmen, f. eks. et filmmanuskript, i elevens opgave. Film og mediestof analyseres og fortolkes først og fremmest som tekster, og det sker ved hjælp af et tekstanalytisk begrebsapparat. Hvis primærkilden er en film, kan det ofte være oplagt at vedlægge et *tekstmateriale* på engelsk som ukendt aspekt. Det kunne f.eks. være et uddrag af et romanforlæg for en film, et uddrag af manuskriptet, relevant sekundærlitteratur eller en perspektiverende tekst.

I 2. fremmedsprog og i de klassiske sprog kan billedanalyse indgå i en opgavebesvarelse, men det er et krav, at der også indgår analyse af tekstmateriale på fremmedsproget. Hvis tekstmaterialet er film, inddrages også tekst på fremmedsproget – f. eks. drejebogen til filmen - for at sikre, at fagets metoder anvendes. Det er vigtigt, at eleven forstår dette, da man ellers kan komme i den situation, at eleven lægger væsentlige dele af besvarelsen uden for fagets område.

For alle sprogfag gælder, at en god måde at dokumentere anvendelsen af de fremmedsprogede kilder er at citere fra disse. Citaterne bør være centrale og vedkommende for analysen af kildematerialets problemstilling.

Opgaveformulering i studieretningsprojekter med sprog

Opgaveformuleringen skal indeholde fagspecifikke krav, dvs. der skal være et *fagligt* fokus, ligesom der skal være *tværgående* faglige krav. Opgaveformuleringen skal udformes, så brugen af faglig viden og faglige analyse- og arbejdsmetoder kan bedømmes. Det er vigtigt, at opgaveformuleringen lever op til det faglige mål om at ”– demonstrere evne til at udvælge, anvende og kombinere forskellige faglige tilgange og metoder og dermed forstærke den faglige fordybelse”. Man skal undgå, at sprogfaget reduceres til et redskabsfag og sikre, at der skal analyseres indhold i sprogområdet. Det er derfor vigtigt nøje at overveje opgaveformuleringen.

Eksempelvis kan man tage udgangspunkt i en beskrivelse og analyse af et fænomen eller en tendens i sprogområdet, hvorefter det andet fag aktivt inddrager denne viden om sprogområdet *som baggrund for en videre analyse*. Det kunne f.eks. dreje sig om en redegørelse for og analyse af en udvikling eller et fænomen i sprogområdet (kulturelt, samfundsmæssigt, historisk), hvorefter denne viden danner udgangspunkt for videre analyse i det andet fag. Det kunne også være opgaver, hvor det fag, der indgår i projektet sammen med fremmedsproget, giver en fremstilling om kulturelle, samfundsmæssige eller historiske forhold i sprogområdet, som man i sprogfaget aktivt inddrager i en videre analyse og fortolkning af materiale på det pågældende fremmedsprog.

Når elever arbejder med flere sprog i SRP er komparative analyser oplagte. Det kunne være sammenligning af velfærdssystemer mellem to lande, sammenligning af litterære tendenser og værker, sammenligning af holdninger til et tema mv.